

እዝነት በእስልምና

እዝነት አጭር ግን ሰፊ ትርጓሜ ያለው ቃል ነው። እጅግ የላቀ ፍቺ እና ክብር ስላለው አላህ ጥራት የሞላው ጌታ የራሱ መገለጫ አድርጎታል። ፍጥረታትንም በእዝነት ጎዳና መርቷቸዋል። ወደ በጎነት የሚያሸጋግራቸው ሃብትም አድርጎታል። እዝነትን የታደለ ሰው ብዙ በጎ ነገሮችን ታድሏል።

እጅግ በጣም የሚያምሩ የእዝነት አይነቶች አላህ ለፍጥረታቱ በሚያደርገው ጥበቃ ስር ይታያሉ። ምህረትን በራሱ ላይ የፃፈ ሲሆን በመላዕክቱ ተገልፀዋል እዝነቱን ከእውቀቱ በማስቀደም እንዲህ አሉ **“ጌታችን ሆይ ! ነገሩን ሁሉ በእዝነትና በዕውቀት ከበሃል”**¹ ።

አስተዋዮቹ በመላው አጽናፈ ሰማይ ውስጥ ይህንን እውነታ ይመለከቱታል። የቀንና የሌሊት መቀያየር ፤ ዝናብን ማውረድ ፤ ሲሳይን መለገስ ፤ መጽሃፍትን ማውረድና መልክተኞችን መላክ የእዝነቱ ምልክቶች ናቸው። አላህ በትልቅነቱ በፍጥረታቱ መካከል እዝነትን አኖረ በዚህም እዝነት እናት ለትንንሽ ለጆቿ ታዝናለች አውሬዎች ለግልገሎቻቸው ያዝናሉ ትልቁ ለትንሹ ጠንካራው ለደካማው ያዝናል። ምእመናን የእርሱን ምህረት ምልክቶች በማንበብ በጌታቸው ላይ እምነታቸውን እንዲያጠናክሩ ታዝዘዋል። አላህ ጥራት የሞላው ጌታ በቁርአኑ እንዲህ ይላል **“ወደ አላህ ችሮታ ፈለጎች ተመልከት”**² ።

በነብያቶችንም ጥሩ ተምሳሌት አለን። የአላህ መልዕክተኛ (ሲ.አ.ወ) የእዝነትና የርህራሄ ጫፍ ነበሩ። እርሳቸው ለዘመዶቻቸው መልካም ነበሩ የተቸገሩትን ይረዳሉ ፤ ደካሞችን ይደግፋሉ፤ ተከታዮቻቸውን በእዝነት ያበረታታሉ እንዲህም ብለዋል **“አላህ ለአዛኞች ያዝንላቸዋል”**³ ። የእርሳቸው እዝነት ሰውን ፤ እንስሳትን ፤ ዛፎችንና ድንጋይን ይጨምራል። ለምእመናኖች በማዘን ሰላትን ያሳጥሩ ነበር ባሏ ለሞተባት ሴትና ለሙታን ለጆች ያዝኑ ነበር እንስሳትንና ባሪያዎችን ከማሰቃየት እንዲቆጠቡ ያስጠነቅቁ ነበር ። ለአሙታቸው ካማዘናቸው የተነሳ ሌሊቱን በሙሉ **“አላህ ሆይ ! አሙቴ አሙቴ”**⁴ እያሉ አላህን ይለምኑላቸው ነበር። እመት አኢሻ ባስተላለፉት ሐዲስ ላይ እንዲህ አሉ **“እንዲት ምስኪን ሴት ከሁለት ሴት ልጆቿ ጋር ጉርሻ ስትለምን ሶስት ትምሮች ሰጠኋት ለሁለቱ ልጆቿ አንድ አንድ ተምር ሰጥታ ሶስተኛውን ልትበላው ስትል ልጆቿ አይንአይኗን ሲመለከቷት ልትበላው የነበረውን ተምር ለሁለት ከፍላ ሰጠቻቸው የአላህ መልክተኛ ይህን በተመለከቱ ግዜ በእዝነቷ በመገረም **“አላህ ጀነትን ለእርሷ ተገቢ አድርጎታል”**⁵ አሉ። “አላህ ጥራት የተሞላው ጌታ ለንብያቶችን (ሲ.ዐ.ወ) መካን በመክፈት በድል ያጎናጸፋቸው ግዜ ወድያውኑ መልክተኞችን በመላክ ሰዎችን እንዲያረጋጉ አዘዟቸው። ዛሬ የእዝነት ቀን ነው እያሉም ተጣሩ። እዝነት የነንብያቶችን (ሲ.ዐ.ወ) መፈክርና መገለጫ ነው። አላህ ጥራት የተሞላው ጌታ በቁርአኑ እንዲህ ይላል **(ሙሐመድ ሆይ!)** ለዓለማትም እዝነት አድርገን እንጅ አልላክንም”⁶ ።**

እዝነትን መጀመሪያ ማሳየት ያለብን ለቅርብ ዘመዶቻችን ነው። ልቡ በእዝነት የተሞላ ሰው ለወላጆቹ ማዘን አለበት ወደዚህች ዓለም የመጣው በእነሱ አማካኝነት ነውና ለሚስቱም ማዘን አለበት እርሷ የክፉም የደጉም ቀን አጋሩ ናትና ለልጆቹም ማዘን ይኖርበታል እሱን ተኪዎች ናቸውና ከዚህም አልፎ ለፍጥረታት ሁሉ የእዝነትን እጅ መዘርጋት አለበት። የአላህ መልክተኛ እንዲህ ብለዋል፡ **“እስካልተዛዘናችሁ ድረስ አላመናችሁም የአላህ መልክተኛ ሆይ ሁላችንም አዛኞች ነን ሲሉ አንዳችሁ ለባልደረባው ብቻ ሳይሆን ለሁሉም የሚያሳዩው እዝነት ነው።”**⁷ እዝነት የእምነት ቁራኛ ነው የልብ ቋንቋም ነው አይነ-ስወር ሊያነበውን ድንቆር ሊሰማው የሚችል ትንሹ ትልቁ የሚጎነጨው ሃብታም ደሃው የሚደሰትበት እንቁ ነው። ሰዎች ቢተዛዙ ልክ የንጋት ጎህ የማታን ጨለማ እንደሚገፈፈው ሁሉ መከራም በተገፈፈ ነበር ።

¹ ሱረት ጋፊር : 7
² ሱረት አር-ሩም : 50
³ ቡኻሪ : 7448
⁴ ሙስሊም : 202
⁵ ሙስሊም : 2630
⁶ ሱረቱል አንቢያ
⁷ ስሐኦ አት ተርጊብ : 2253